ECLI:LV:VRT:2019:0226.C71294218.4.S
Noraksts
Lieta Nr. C71294218
C-0**936**-19/21

A I Z M U G U R I S K S S P R I E D U M S

Latvijas Republikas vārdā

Cēsīs /Datums A/
Vidzemes rajona tiesa:
tiesnese D. Ročāne
ar tiesas sēdes sekretāri /Persona A/
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu **ārvalsts komersanta /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle, prasībā pret /Persona B/ (*/Persona C/*) par parāda piedziņu**.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

/Datums B/ tiesā saņemta prasītāja ārvalsts komersanta /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle (turpmāk-prasītājs), prasība pret atbildētāju /Persona B/ (*/Persona C/*, turpmāk-atbildētāja) par parāda 6598,78 EUR piedziņu, tai skaitā, pamatparāds 3144,66 EUR, līgumiskie procenti 2013,43 EUR, līgumsods 314,46 EUR, likumiskie procenti 1126,23 EUR.

Prasītājs prasības pieteikumā norādījis, ka /Datums C/ starp likvidējamo /Organizācija C/ un atbildētāju noslēgts Patēriņa kredīta līgums Nr. MD00-07-P-47 (turpmāk-līgums). Saskaņā ar līgumu atbildētājai izsniegts naudas aizdevums 2600 Ls apmērā jeb 3699,47 EUR.

Saskaņā ar līguma noteikumiem aizdevuma atmaksas termiņš noteikts līdz /Datums D/. Saskaņā ar līguma noteikumiem procentu likme noteikta 20 % gadā. Līgumsods saskaņā ar līguma noteikumiem par termiņā neatmaksātu aizdevumu un/vai nesamaksātiem procentiem noteikts 0,5 % dienā.

/Organizācija C/ savas prasījuma tiesības, kas izriet no līguma, pamatojoties uz /Datums E/ cesijas līgumu, ar visiem blakus prasījumiem un blakus tiesībām cedējusi un nodevusi /Organizācija D/.

/Datums F/ likvidējamā /Organizācija C/ un /Organizācija D/ noslēgušas aizdevuma līgumu Nr. RC61-08-A-032, kura saistību izpildes nodrošināšanai /Datums F/ likvidējamā /Organizācija C/ un /Organizācija D/ noslēgušas komercķīlas līgumu Nr. RC61-08-A-032.

Saskaņā ar komercķīlas līgumu /Organizācija D/ ieķīlājusi mantu kā lietu kopību, ieskaitot ķermeniskas un bezķermeniskas lietas, tai skaitā, prasījuma tiesības. Ņemot vērā, ka /Organizācija D/ nav veikusi savu no aizdevuma līguma izrietošo saistību izpildi pret likvidējamo /Organizācija C/, likvidējamā /Organizācija C/ /Datums G/ iesniegusi /Organizācija D/ un nosūtījusi Uzņēmumu reģistram paziņojumu par komercķīlas tiesības izlietošanu. /Datums H/ Uzņēmumu reģistra valsts notārs pieņēmis lēmumu Nr. 6/9/110281/10092 par komercķīlas izlietošanas reģistrāciju, tādējādi likvidējamai /Organizācija C/ radušās tiesības pārdot no komercķīlas līguma izrietošo komercķīlas priekšmetu par brīvu cenu.

/Datums I/ likvidējamā /Organizācija C/ un tās meitas kompānija /Organizācija E/, ievērojot Komerclikuma 38. un 43. panta noteikumus, noslēgušas komercķīlas priekšmeta pirkuma līgumu, saskaņā ar kuru likvidējamā /Organizācija C/ pārdevusi /Organizācija F/ piederošo mantu kā lietu kopību, ieskaitot ķermeniskās un bezķermeniskās lietas, tai skaitā, prasījuma tiesības.

Atbildētāja no līguma izrietošo saistību kavējuma un nepilnīgas izpildes dēļ kreditori, pamatojoties uz līgumu, vairākkārt nosūtījuši paziņojumus un brīdinājumus par parādsaistību samaksu.

/Datums J/ starp likvidējamo /Organizācija C/, /Organizācija G/ (likvidēta /Datums K/), /Organizācija H/ (likvidēta /Datums L/, turpmāk-kreditori), un /Organizācija I/ noslēgts prasījumu tiesību (cesijas) līgums Nr. 83/68, saskaņā ar kuru kreditori cedēja (nodeva) /Organizācija J/ un /Organizācija I/ pieņēmis no kreditora no līguma izrietošās prasījuma tiesības pret atbildētāju.

/Datums M/ prasītāja nosūtījusi atbildētājam paziņojumu par to, ka /Datums J/ starp kreditoru un prasītāju ir noslēgts prasījuma tiesību (cesijas) līgums Nr. 83/68, saskaņā ar kuru kreditors cedējis (nodevis) prasītājai un prasītājs pieņēmis no kreditora no līguma izrietošās prasījuma tiesības, kas sastāv no neatmaksātās pamatsummas 3144,66 EUR, nesamaksātiem līgumiskiem procentiem par laiku no /Datums N/ līdz /Datums D/ 2999,56 EUR, līgumsoda 314,46 EUR.

Paziņojumā prasītājs tāpat norādījis, ka kredīta limits nav atmaksāts, kā arī piedāvāts labprātīgi nokārtot saistības.

Pēdējais maksājums no atbildētājas saņemts /Datums O/.

Prasības summa uz /Datums P/ ir neatmaksātā pamatsumma 3144,66 EUR, līgumiskie procenti par laiku no /Datums Q/ līdz 2011. gada 15. oktobrim 2013,43 EUR, līgumsods 314,46 EUR, likumiskie procenti par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/ 1126,23 EUR.

Prasītājs norādījis, ka nav izmantojis mediāciju pirms prasības celšanas un nevēlas izmantot mediāciju strīda risināšanai.

Prasītājs pieteicis prasījumu piedzīt no atbildētājas par labu /Organizācija J/ neatmaksāto pamatsummu 3144,66 EUR, līgumiskos procentus 2013,43 EUR, līgumsodu 314,46 EUR, likumiskos procentus 1126,23 EUR, kopā 6598,78 EUR.

Prasītājs lūdzis piedzīt no atbildētājas tiesāšanās izdevumus – valsts nodevu 498,79 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,20 EUR.

Prasītājs lūdzis noteikt tā tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no kopējās neatmaksātās parāda summas no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz sprieduma izpildei.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756.,1764., 1811., 1828., 1934., 1943. pantu.

Lietas dalībnieki uz tiesas sēdi nav ieradušies.

Tiesā 2019. gada 1. februārī saņemts prasītāja iesniegums ar lūgumu lietu izskatīt bez tā pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē. Prasītājs norādījis, ka prasība tiek uzturēta pilnā apmērā.

Atbildētājai par tiesā celto prasību un tiesas sēdes vietu un laiku viņam paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 148. panta pirmās daļas un 56. panta otrās, piektās daļas noteikumiem, /Datums T/ nosūtot uz deklarēto dzīvesvietu prasības pieteikuma norakstu ierakstītā vēstulē, kā arī /Datums U/ vienkāršā pasta sūtījumā nosūtot tiesas pavēsti, kā arī atkārtoti prasības pieteikuma norakstu.

Prasības pieteikuma noraksts saņemts tiesā atpakaļ kā neizsniegts ar norādi, ka sūtījumam beidzies glabāšanas laiks.

Neskatoties uz to, ka atbildētājai sūtītais prasības pieteikuma noraksts ar tam pievienotajiem dokumentiem tiesā saņemts atpakaļ sūtīts kā neizsniegts, atbilstoši Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, atzīstams, ka par tiesā celto prasību un tiesas sēdes laiku un vietu atbildētājai ir paziņots, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 56. ^{1} panta pirmās daļas 3. punkta un otrās daļas noteikumiem, ja tiesas dokumenti piegādāti šā likuma 56. pantā noteiktajā kārtībā, izņemot tā devītajā daļā paredzēto gadījumu, uzskatāms, ka personai ir paziņots par procesuālās darbības laiku un vietu vai par attiecīgā dokumenta saturu, un tiesas dokumenti ir izsniegti septītajā dienā no nosūtīšanas dienas, ja dokumenti nosūtīti ar pasta sūtījumu. Savukārt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrās daļas noteikumiem tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi [..] un no pasta dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu.

Tiesā nav saņemts atbildētājas paskaidrojums par celto prasību, no viņas nav saņemta informācija par neierašanās iemesliem uz tiesas sēdi, nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu.

Pie minētiem, lietā konstatētiem faktiem un tos apstiprinošiem apstākļiem tiesa atzīst, ka nav konstatējami Civilprocesa likuma 209. pantā noteiktie imperatīvie lietas izskatīšanas atlikšanas pamati. Tiesa uzskata, ka nav arī pamata atlikt lietas izskatīšanu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 210. pantā noteiktajiem fakultatīvajiem pamatiem. Tādēļ lieta izskatāma bez lietas dalībnieku klātbūtnes, pamatojoties uz lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot un izvērtējot lietā esošos rakstveida pierādījumus to kopumā, atzīst, ka prasītāja prasība apmierināma daļēji tālāk minēto apsvērumu dēļ.

Ar lietā esošo /Datums N/ patēriņa kredīta līgumu /Līgums A/ (lietas 10.-11. lapa) prasītājs pierādījis, ka starp /Organizācija C/ un atbildētāju /Datums V/ nodibinātas saistību tiesiskās attiecības. Saskaņā ar līguma noteikumiem atbildētājai izsniegts aizdevums 2600 Ls apmērā, kas atbilst 3699,47 EUR, ar 20 % likmi gadā un atdošanas termiņu līdz /Datums D/.

Parakstot līgumu, atbildētāja ir apliecinājusi, ka iepazinusies ar /Organizācija C/ Patēriņa kredīta noteikumiem, Vispārējiem darījuma noteikumiem un Pakalpojumu tarifiem un savas saistības pilnībā apzinās.

Ar lietā esošajiem pierādījumiem – izrakstu no /Datums E/ Cesijas līguma (lietas 20. lapa), izrakstu no /Datums W/ vienošanās par grozījumiem /Datums E/ cesijas līgumā (lietas 21. lapa), izrakstu no 2. pielikuma pie /Datums E/ cesijas līguma (lietas 22. lapa), izrakstu no /Datums X/ Komercķīlas priekšmeta pirkuma līguma (lietas 23.-26. lapa), izrakstu no pielikuma pie /Datums X/ Komercķīlas priekšmeta pirkuma līguma (lietas 27. lapa), izrakstu no /Datums Y/ Prasījuma tiesību pirkuma (cesijas) līguma Nr. 83/68 (lietas 30. lapa), izrakstu no pieņemšanas – nodošanas akta Nr. 4 (lietas 31. lapa) prasītājs pierādījis savas prasījuma tiesības pret atbildētāju, kas izriet no līguma Nr. MD00-07-P-047.

Tiesai nav šaubu par to, ka atbildētāja uzņemtās saistības nav pienācīgi pildījusi, nav atmaksājusi saņemto aizdevumu un procentus ne līgumā noteiktajā termiņā, ne arī līdz lietas izskatīšanai. Minēto pierāda lietā esošais parāda aprēķins (lietas 43.-45. lapa), no kura redzams, ka atbildētāja pēdējo reizi iemaksu aizdevuma segšanai veikusi /Datums O/.

Tiesa nav šaubu par to, ka līgums pušu starpā noslēgts tiesiski, jo atbildētāja to nav apstrīdējusi.

Saskaņā ar Civillikuma (turpmāk-CL) 1587. panta noteikumiem tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējiem pienākumu izpildīt apsolīto un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Prasītājs lūdzis no atbildētājas piedzīt parādu 6603,78 EUR apmērā, tai skaitā, pamatparāds 3144,66 EUR, līgumiskie procenti par laiku no /Datums N/ līdz /Datums D/ 2013,43 EUR, līgumsods 314,46 EUR, likumiskie procenti par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/ 1126,23 EUR.

Tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda, līgumisko un likumisko procentu apmēru, jo tas gandrīz pilnībā atbilst lietā esošajā parāda aprēķinā ietvertajām summām. Parāda aprēķinā līgumiskie procenti norādīti lielākā apmērā – 2018,43 EUR. Taču atbilstoši dispozitivitātes principam prasītājs ir tiesīgs prasīt piedzīt no atbildētājas arī mazāku summu, nekā norādīta parāda aprēķinā.

Tiesa ņem vērā arī to, ka atbildētāja nav cēlusi iebildumus ne pret prasību kopumā, ne kādā tās daļā, nav iesniegusi pierādījumus minētās summas pilnīgai vai daļējai atmaksai.

CL 1943. pantā noteikts, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

Līguma 9. punktā puses noteikušas, ka atbildētājas pienākums ir atmaksāt saņemto patēriņa kredītu, samaksāt procentus un pienācīgi izpildīt citas līgumā un noteikumos noteiktās saistības, nodrošināt, ka katra kalendārā mēneša līgumā norādītā datumā kontā ir pietiekošs atlikums patēriņa kredīta atmaksas un/vai procentu samaksas veikšanai.

Tādēļ no atbildētājas prasītāja labā piedzenams pamatparāds 3144,66 EUR.

Tiesa atzīst, ka apmierināma arī prasība daļā par līgumisko procentu 2013,43 EUR apmērā piedziņu.

Saskaņā ar CL 1753. panta noteikumiem ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu [..].Bet saskaņā ar CL 1756. panta noteikumiem pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar līguma 4.5. punkta noteikumiem puses pielīgušas atbildētājas pienākumu par naudas līdzekļu izmantošanu maksāt /Organizācija C/ atlīdzību 20 % gadā.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja veikto procentu aprēķinu, jo atbildētāja nav iebildusi pret to.

Tādēļ no atbildētājas prasītāja labā piedzenami līgumiskie procenti par laiku no /Datums N/ līdz /Datums Z/,43 EUR, kas pieprasīti par 5 EUR mazākā apmērā kā norādīts parāda aprēķinā.

Tiesa atzīst, ka apmierināma arī prasība daļā par likumisko procentu par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/ 1126,23 EUR apmērā piedziņu.

Saskaņā ar CL 1759. panta 1. punkta noteikumiem procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katra parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem.

CL 1765. panta pirmajā daļā noteikts, ka gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā, un saskaņā ar minētā panta ceturtās daļas noteikumiem likumiskie nokavējuma procenti ir aprēķināmi tikai no paša kapitāla.

No parāda aprēķinā ietvertā likumisko procentu aprēķina konstatējams, ka prasītājs likumiskos nokavējuma procentus aprēķinājis par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/, t.i., pēc līguma termiņa beigām 1469,09 EUR apmērā, samazinot tos līdz 1126,23 EUR, lai kopsummā ar līgumiskajiem procentiem procentu kopējā summa nepārsniegtu pamatparāda summu.

Tādēļ prasītāja labā no atbildētāja piedzenami likumiskie nokavējuma procenti par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/ 1126,23 EUR apmērā.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par līgumsoda 314,46 EUR piedziņu kā nelikumīga noraidāma.

No parāda aprēķina konstatējams, ka prasītājs aprēķinājis līgumsodu par laiku no /Datums N/ līdz līguma termiņa beigām /Datums D/ 13639,19 EUR apmērā, samazinot to līdz 314,46 EUR, kas atbilst 10 % no neatmaksātās aizdevuma pamatsummas.

Noslēdzot līgumu, tā 5.5. punktā un Patēriņa kredīta noteikumu 8. punktā līgumslēdzējpuses pielīgušas atbildētājas pienākumu maksāt maksājumu kavējumu gadījumos līgumsodu 0,5 % dienā par termiņā neatmaksātu patēriņa kredītu un/vai nesamaksātiem procentiem, ko aprēķina no termiņā nesamaksātās summas.

Saskaņā ar CL 3. panta noteikumiem katra civiltiesiska attiecība apspriežama pēc likumiem, kas bijuši spēkā tad, kad šī attiecība radusies, pārgrozījusies vai izbeigusies. Neskartas paliek jau iegūtās tiesības.

Saskaņā ar CL 1716. panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /Datums AA/) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņēmusies ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Saskaņā ar CL 1717. panta noteikumiem (likuma redakcijā, kas bija spēkā līdz /Datums AA/) līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt ne vien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas. Savukārt CL 1720. panta 2. punkts nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bija norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Taču saskaņā ar likuma „Par atjaunotā Latvijas Republikas /Datums AB/ Civillikuma saistību tiesību daļas spēkā stāšanās laiku un piemērošanas kārtību" 21. panta noteikumiem līgumiem, kuri noslēgti līdz /Datums AA/ un kuros ietverts pienākums maksāt līgumsodu, ja šo līgumu darbība turpinās pēc /Datums AC/ un līdz /Datums AD/ par tiem nav celta prasība tiesā, ar /Datums AE/ ir piemērojami grozījumi CL 1716., 1717. un 1722. pantā par līgumsoda noteikumiem un grozījumi CL 1843. pantā par parāda samaksas kārtību.

Tā kā līguma darbība attiecībā uz atbildētāju sakarā ar pienākumu atmaksāt aizdevumu turpinās, un prasība tiesā celta /Datums B/, lietas izspriešanā piemērojami minētie CL grozījumi.

Saskaņā ar CL 1716. panta pirmās un trešās daļas noteikumiem (redakcijā, kas ir spēkā no /Datums AC/) līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Savukārt saskaņā ar CL 1722. panta pirmās daļas noteikumiem līgumsodu par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var prasīt tikai tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu, kas radusies pēc neizpildes iestāšanās brīža.

Piemērojot CL 1716. panta trešās daļas un CL 1722. panta pirmās daļas noteikumus, tiesa atzīst, ka no atbildētājas piedzenams līgumsods ne vairāk par 10 % no pamatparāda summas un tādā apmērā, kādā tas pārsniedz prasīto procentu summu. Tā kā konkrētajā gadījumā prasītā līgumsoda apmērs (314,46 EUR) ir mazāks, t.i., nepārsniedz prasīto un piedzīto līgumisko un arī likumisko nokavējuma procentu summu (2013,43 EUR un 1126,23 EUR), tad prasība daļā par līgumsoda piedziņu kā nepamatota un nelikumīga noraidāma.

Tādējādi prasītāja labā no atbildētājas kopā piedzenams parāds 6284,32 EUR, tai skaitā, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 3144,66 EUR, līgumiskie procenti par laiku no /Datums N/ līdz /Datums D/ 2013,43 EUR, likumiskie nokavējuma procenti par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/ 1126,23 EUR.

Tiesa atzīst, ka prasītāja lūgums par tiesību noteikšanu saņemt likumiskos 6 % gadā no kopējās neatmaksātās parada summas no prasības pieteikuma iesniegšanas dienas līdz sprieduma izpildei apmierināms daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasījuma veidu un piedzenamo summu, atsevišķi uzrādot galveno parādu un procentus, laiku, par kādu procenti piespriesti, prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru [..].

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 5. panta sestās daļas noteikumiem, piemērojot tiesību normas, tiesa ņem vērā judikatūru.

Tiesas ieskatā konkrētajā lietā ir piemērojama judikatūra skaidrojumā par Civilprocesa likuma 195. panta saturu un jēgu.

Augstākās tiesas Civillietu departaments /Datums AF/ lēmumā Nr. SKC-1331-16 norādījis, ka Civilprocesa likuma 195. pantam ir imperatīvs raksturs un saskaņā ar to tiesa pati (ex officio), neatkarīgi no prasījumā izteiktajiem lūgumiem, noteic prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus uz likuma

pamata (Civillikuma 1759. pants), kuru apmērs noteikts Civillikuma 1765. pantā (sk. Senāta /Datums AG/ spriedumu lietā Nr. SKC -87/2007, Senāta /Datums AH/ lēmumu lietā Nr. SPC -166/2010).

Stājoties spēkā nolēmumam par naudas summas piedziņu, par piedziņas juridisko pamatu kļūst spriedums, kura labprātīga nepildīšana rada nokavējumu Civillikuma 1759. panta izpratnē. Savukārt nokavējums dod pamatu likumisko procentu maksāšanai.

To pamato apstāklis, ka sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa.

Šādos apstākļos konstatējams, ka eventuāli Civilprocesa likuma 195. pantā minētais procentu maksāšanas pienākums līdz sprieduma izpildei varētu būt saistīts ar: 1) prasības pieteikumā norādītās saistības pārkāpumu; 2) izpildes nokavējumu, kas var rasties sprieduma izpildes stadijā.

Vispārīgā gadījumā sprieduma izpildes nokavējums izpildes stadijā rodas, ja piespriestie naudas maksājumi nav veikti sprieduma labprātīgas izpildes noteiktajā termiņā. Šādos gadījumos procentu maksāšanas pienākuma izpilde sākas ne ātrāk kā brīdī, kad spriedums stājies likumīgā spēkā, un notecējis termiņš tā labprātīgai izpildei.

Līdz ar to, lai atbildētu uz jautājumu, no kura brīža ir īstenojamas saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. pantu spriedumā norādāmās tiesības uz likumiskiem procentiem par laiku līdz sprieduma izpildei, [..] jāapsver, ar kādu mērķi minētās tiesības noteiktas, t.i., lai garantētu personai tiesības uz likumiskiem procentiem sakarā ar prasības pieteikumā norādīto saistības pārkāpumu, vai arī sakarā ar parādnieka pieļauto vilcināšanos samaksāt spriedumā piespriesto naudas summu.

Atbildot uz minēto jautājumu, būtu jāņem vērā, ka atbilstoši civilprocesā pastāvošajam dispozitivitātes principam, ar saistības pārkāpumu saistītie likumiskie procenti pieprasāmi, prasītājam izvirzot attiecīgu prasījumu jau pirmās instances tiesā. Turpretim Civilprocesa likuma 195. pantā minētās tiesības tiesa nosaka pati, neatkarīgi no prasījuma esamības.

Valstij ir pienākums nodrošināt likumīgā spēkā stājušos spriedumu izpildi. Minētā pienākuma izpilde, kas ir valsts uzdevums publisko tiesību jomā, tiek panākta ar dažādiem tiesību instrumentiem, institūtiem un mehānismiem. Ievērojot minēto, apstāklis, ka likumdevējs pieļāvis civilprocesā publiskām tiesībām raksturīgo regulējumu, varētu norādīt uz to, ka šajā gadījumā tiesības uz likumiskiem procentiem ir vērstas uz sprieduma izpildes stimulēšanu, t.i., ka minētās tiesības ir sasaistē ar nokavējumiem, kas var rasties sprieduma izpildes procesā.

Arī juridiskajā literatūra atzīts, ka likumiskie procenti līdz tiesas sprieduma izpildei pēc satura ir cita veida prasījums, tas vairs nav prasījums par uzturlīdzekļa maksāšanas, kredīta neatdošanas, preču vai pakalpojumu samaksas kavējuma sekām, bet gan prasījums sakarā ar tiesas sprieduma izpildīšanas kavējumu, tātad nepakļaušanos kompetentās tiesu institūcijas spriedumam, kura izraisījusi nepieciešamību vērsties pie tiesu izpildītāja ar pieteikumu par piespiedu izpildi (sk. /Persona D/ Likumisko procentu aprēķināšana. Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73. zinātniskās konferences rakstu krājums, /Datums AI/).

Pamatojoties uz minētajām atziņām, kā arī ņemot vērā to, ka saskaņā ar CL 1765. panta trešās daļas noteikumiem procenti aprēķināmi tikai no paša kapitāla, nevis no visas piedzītās summas, prasītāja lūgums apmierināms daļēji un saskaņā ar Civilprocesa likuma 195. panta noteikumiem tam nosakāmas tiesības par laiku sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt likumiskos sešus procentus gadā no piedzītā pamatparāda 3144,66 EUR, ievērojot CL 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Tiesa atzīst, ka prasītāja lūgums par tiesas izdevumu piedziņu apmierināms daļēji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmās daļas pirmā, otrā teikuma noteikumiem pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Tā kā prasītāja prasība apmierināta daļēji – 95,23 % apmērā, tad no atbildētājas prasītāja labā piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 474,81 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,05 EUR, kopā 477,86 EUR.

Pavisam kopā no atbildētājas prasītāja labā piedzenami 6762,18 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} panta noteikumiem atbildētājai nosakāms termiņš labprātīgai sprieduma izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa atzīst, ka pie apstākļiem, ka atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumu par prasību un nav ieradusies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus, kā arī ņemot vērā to, ka lietā esošos augstāk minētos pierādījumus tiesa atzinusi par pietiekamiem strīda izšķiršanai, lietā taisāms aizmugurisks spriedums, jo saskaņā ar

Civilprocesa likuma 208.[1] panta pirmās daļas noteikumiem aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumu par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslu.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 41. panta pirmo daļu, otro daļu, 193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt daļēji prasītāja ārvalsts uzņēmuma /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle, prasību pret atbildētāju /Persona B/ (*/Persona C/*) par parāda piedziņu.

Piedzīt no atbildētājas /Persona C/ (*/Persona C/*) par labu prasītājam ārvalsts uzņēmumam /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle, pēc /Datums N/ patēriņa kredīta līgumu /Līgums/ parādu 6284,32 EUR (seštūkstoš divsimt astoņdesmit četrus *euro* 32 centus), tai skaitā, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 3144,66 EUR (trīstūkstoš simt četrdesmit četri *euro* 66 centi), līgumiskie procenti par laiku no /Datums N/ līdz /Datums D/ 2013,43 EUR (divtūkstoš trīspadsmit *euro* 43 centi), likumiskie nokavējuma procenti par laiku no /Datums R/ līdz /Datums S/ 1126,23 EUR (tūkstoš simt divdesmit seši *euro* 23 centi), un tiesas izdevumus – valsts nodevu 474,81 EUR (četrsimt septiņdesmit četrus *euro* 81 centu), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu 3,05 EUR (trīs *euro* 5 centus), pavisam kopā 6762,18 EUR (seštūkstoš septiņsimt sešdesmitdivus *euro* 18 centus), kas iemaksājami prasītāja pārstāves ārvalsts uzņēmuma /Organizācija A/ filiāles Latvijā kontā Nr. /IBAN A/ /Organizācija K/.

Noraidīt prasītāja ārvalsts uzņēmuma /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle, prasību daļā par līgumsoda piedziņu 314,46 EUR apmērā.

Noteikt atbildētājai /Persona B/ (*/Persona C/*) termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Noteikt prasītājam ārvalsts uzņēmumam /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle, tiesības par laiku sākot ar brīdi, kad notecējis termiņš sprieduma labprātīgai izpildei, līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt no atbildētājas /Persona B/ (*/Persona C/*) likumiskos 6 % gadā no piedzītās neatmaksātās aizdevuma pamatsummas 3144,66 EUR, ievērojot Civillikuma 1763. panta 1. punkta noteikumus, ka procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Prasītājs ārvalsts uzņēmums /Organizācija A/, kura vārdā Latvijas Republikā darbojas /Organizācija B/ Latvijas filiāle, spriedumu var pārsūdzēt Vidzemes apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas – /Datums AJ/, iesniedzot apelācijas sūdzību Vidzemes rajona tiesā.

Atbildētāja /Persona B/ (*/Persona C/*) nav tiesīga pārsūdzēt spriedumu apelācijas kārtībā.

Atbildētāja /Persona B/ (*/Persona C/*) 20 dienu laikā no sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt Vidzemes rajona tiesā pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese (paraksts) D. Ročāne

Noraksts pareizs

Vidzemes rajona tiesas tiesnese D. Ročāne

/Datums AK/